

VEKTOR SMJERA TANGENTE

$$\mathbf{r}(t) = x(t)\mathbf{i} + y(t)\mathbf{j} + z(t)\mathbf{k}$$

$$\mathbf{a}(t) = a_1\mathbf{i} + a_2\mathbf{j} + a_3\mathbf{k}$$

$$\mathbf{a}(t) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\mathbf{r}(t) - \mathbf{r}(0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{x(t) - x(0)}{t} \mathbf{i} + \lim_{t \rightarrow 0} \frac{y(t) - y(0)}{t} \mathbf{j} + \lim_{t \rightarrow 0} \frac{z(t) - z(0)}{t} \mathbf{k}$$

$$\mathbf{s}(t) = \mathbf{r}'(t) = x'(t)\mathbf{i} + y'(t)\mathbf{j} + z'(t)\mathbf{k}$$

JEDNADŽBA TANGENTE NA KRIVULJU

$$\mathbf{t}(t) = \mathbf{r}(t) + u(\mathbf{s}(t)) = \mathbf{r}(t) + \mathbf{r}'(t)$$

GRADIJENT SKALARNOG POLJA

$\varphi(x, y, z) \Rightarrow$ derivabilno skalarno polje

$$\text{grad } \varphi = \nabla \varphi = \left(\frac{\partial}{\partial x} \mathbf{i} + \frac{\partial}{\partial y} \mathbf{j} + \frac{\partial}{\partial z} \mathbf{k} \right) \varphi$$

LAPLACEOV OPERATOR

$$\Delta f = \left(\frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2} \right) f$$

\rightarrow harmonijska fja: $\Delta f = 0$

VEKTOR SMJERA NORMALE NA PLOHU JE GRAD U TOČKI

$$\mathbf{n} = (\nabla f)_T$$

VEKTOR SMJERA NAJBRŽEG RASTA

$$\nabla f(\mathbf{r}) = f'(\mathbf{r})\mathbf{r}_0$$

USMJERENA DERIVACIJA SKALARNOG POLJA

$$\frac{\partial f}{\partial \mathbf{s}} = \nabla f \cdot \mathbf{s}_0 = (\mathbf{s}_0 \cdot \nabla) f = \left(s_{0x} \frac{\partial}{\partial x} + s_{0y} \frac{\partial}{\partial y} + s_{0z} \frac{\partial}{\partial z} \right) f$$

USMJERENA DERIVACIJA RADIJALNOG POLJA

$$\mathbf{r} = x\mathbf{i} + y\mathbf{j} + z\mathbf{k}$$

$$\frac{\partial f(\mathbf{r})}{\partial \mathbf{s}} = f'(\mathbf{s}_0 \cdot \mathbf{r})$$

STRUJNICE VEKTORSKOG POLJA

$$\mathbf{v}(x, y, z) = v_1(x, y, z)\mathbf{i} + v_2(x, y, z)\mathbf{j} + v_3(x, y, z)\mathbf{k}$$

$$\frac{dx}{v_1} = \frac{dy}{v_2} = \frac{dz}{v_3}$$

DIVERGENCIJA VEKTORSKOG POLJA

$$\text{div } \mathbf{v} = \frac{\partial v_1}{\partial x} + \frac{\partial v_2}{\partial y} + \frac{\partial v_3}{\partial z}$$

solenoidno $\rightarrow \text{div } \mathbf{v} = 0$

ROTACIJA VEKTORSKOG POLJA

$$\text{rot } \mathbf{v} = \begin{vmatrix} \mathbf{i} & \mathbf{j} & \mathbf{k} \\ \frac{\partial}{\partial x} & \frac{\partial}{\partial y} & \frac{\partial}{\partial z} \\ v_1 & v_2 & v_3 \end{vmatrix}$$

$$\text{rot } \mathbf{r} = 0$$

\rightarrow potencijalno polje: $\text{rot } \mathbf{v} = 0$

POTENCIJAL VEKTORSKOG POLJA

$$p(x, y, z) = \int_{x_0}^x v_1(t, y, z) dt + \int_{y_0}^y v_2(x_0, t, z) dt + \int_{z_0}^z v_3(x_0, y_0, t) dt + c$$

$$\int_{(x_0, y_0, z_0)}^{(x_1, y_1, z_1)} v_1 dx + v_2 dy + v_3 dz = p(x_1, y_1, z_1) - p(x_0, y_0, z_0)$$

KRIVULJNI INTEGRAL SKALARNOG POLJA

$$\int_{\Gamma} f ds = \int_a^b f(x(t), y(t), z(t)) \sqrt{(x'(t))^2 + (y'(t))^2 + (z'(t))^2} dt$$

\rightarrow duljina luka krivulje $f(x(t), y(t), z(t)) = 1$

GREENOV TEOREM

Neka je $\Omega \subset R^2$ otvoren i povezan skup omeđen pozitivno orijentiranom jednostavno zatvorenom krivuljom Γ , te neka je $\mathbf{f}(x, y) = f_1(x, y)\mathbf{i} + f_2(x, y)\mathbf{j}$ glatko vektorsko polje. Tada vrijedi Greenova formula

$$\oint_{\Gamma} f_1(x, y)dx + f_2(x, y)dy = \iint_{\Omega} \left[\frac{\partial f_2(x, y)}{\partial x} - \frac{\partial f_1(x, y)}{\partial y} \right] dxdy$$

Dokaz! Dovoljno je pokazati da vrijede sljedeće jednakosti:

$$\oint_{\Gamma} f_1(x, y)dx = - \iint_{\Omega} \left[\frac{\partial f_1(x, y)}{\partial y} \right] dxdy$$

$$\oint_{\Gamma} f_2(x, y)dy = \iint_{\Omega} \left[\frac{\partial f_2(x, y)}{\partial x} \right] dxdy$$

TEOREM O DIVERGENCIJI

Neka je Σ zatvorena ploha koja omeđuje tijelo V , te neka je $\mathbf{f}(x, y, z) = f_1(x, y, z)\mathbf{i} + f_2(x, y, z)\mathbf{j} + f_3(x, y, z)\mathbf{k}$ glatko vektorsko polje definirano na nekom podskupu od R^3 koje sadrži plohu Σ tada je

$$\iint_{\Sigma} \mathbf{f} \cdot d\mathbf{S} = \iiint_V \operatorname{div} \mathbf{f} dV = \iiint_V \operatorname{div} \mathbf{f} dxdydz$$

STOKESOV TEOREM

Neka je Σ orijentabilna ploha u R^3 čiji je rub određen jednostavnom zatvorenom krivuljom Γ , te neka je $\mathbf{f} = f_1(x, y, z)\mathbf{i} + f_2(x, y, z)\mathbf{j} + f_3(x, y, z)\mathbf{k}$ glatko vektorsko polje definirano na nekom skupu od R^3 koje sadrži plohu Σ . Tada vrijedi

$$\oint_{\Gamma} \mathbf{f} \cdot d\mathbf{r} = \iint_{\Sigma} \operatorname{rot} \mathbf{f} \cdot d\mathbf{S}$$

Pri čemu je \mathbf{n} jedinični vektor na plohu Σ koji je usmjeren tako da je, gledano s vrha vektora \mathbf{n} , krivulja Γ orijentirana pozitivno.